

برترین های درس پژوهی مقطع ابتدایی شهرستان بجنورد

گردآورندگان:

افسانه وصال

حبیب الله رحمانی

انسیه شریعتی

عید محمد یوسفی

آسیه رمضانزاده

نشر زیلان

پاییز ۱۳۹۸

عنوان و نام پدیدآور : برترین‌های درس پژوهی مقطع ابتدایی شهرستان بجنورد/گردآورندگان: افسانه وصال، [و دیگران]؛
 مشخصات نشر : بجنورد: انتشارات زیلان، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۵۴۴ص
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۲۱۰۱-۱
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : گردآورندگان: افسانه وصال، حبیب الله رحمانی، انسیه شریعتی، عیدمحمد یوسفی، آسیه رمضان زاده
 موضوع : درس پژوهی -- ایران -- نمونه پژوهی
 موضوع : *Case study -- Iran -- Lessen study
 موضوع : تدریس -- ایران -- روش شناسی -- نمونه پژوهی
 موضوع : Case studies -- Methodology -- Teaching -- Iran
 شناسه افزوده : وصال، افسانه
 رده بندی کنگر : LB۱۰۰ د/۳۰
 رده بندی دیویی : ۷۱/۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۱۷۳۵

نام کتاب: برترین‌های درس پژوهی مقطع ابتدایی شهرستان بجنورد

گردآورندگان: افسانه وصال، حبیب الله رحمانی، انسیه شریعتی، عیدمحمد یوسفی، آسیه رمضان زاده
 ناشر: زیلان

ویراستار علمی: محمد زحمتکش

تعداد صفحات: ۵۴۴ صفحه

شمارگان: ۱۰۰ جلد

نوبت چاپ: پاییز ۱۳۹۸

طراح جلد و صفحه‌آرا: محمد شاهین پور

قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۲۱۰۱-۱

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

آدرس: بجنورد- خیابان ۳۲ متری شهدا- خیابان معراج- پلاک ۴۶ شاهین پور: ۰۹۱۵۱۸۷۳۶۲۷

فهرست زیر بر اساس ترتیب حروف الفبایی می باشد
و رتبه بندی در پایان مقدمه به صورت جدول ذکر شده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
	پیشگفتار
۱	آریا
۴۵	امام خمینی (ر)
۸۱	پردیس (دخترانه)
۱۱۷	پروین اعتصامی ۲ (دخترانه)
۱۴۹	تصفیه چی ها (پسرانه)
۲۰۱	شاهد حضرت رسول اکرم (ص)
۲۳۷	شاهد فاطمه الزهرا (س)
۲۸۳	شاهد فرشتگان
۳۲۳	شهدای فرهنگی ۱ (پسرانه)
۳۶۵	شهدای فرهنگی ۲ (دخترانه)
۴۱۳	محدثه (دخترانه)
۴۵۱	مشکات ۳
۵۰۵	یاس و بلاشهر

مقدمه:

روژن شاین، یکی از متفکران تعلیم و تربیت می‌گوید: «درس خوب معلم از چشم شاگردانش مشاهده می‌شود اما درس موفقیت آمیز معلم از اعمال و رفتار دانش آموزانش پدیدار می‌گردد».

لازمه‌ی چنین نگاهی، تحول در محتوای دروس، شیوه‌ی مدیریت، شیوه‌ی تدریس معلمان، شیوه‌ی نگرش عوامل آموزشی، پرورشی، اداری، خدماتی و اجرایی نسبت به مسائل آموزشی و تربیتی و همچنین اتخاذ سیاست‌های فرهنگی، تشکیلاتی و امکاناتی در راستای تقویت روش‌های خلاق و فعال در آموزش است. اگر تدریس به واقع تدریس باشد، باید به «یادگیری» منجر شود و دیگر نیازی نیست مقوله‌ای به نام یادگیری را به منزله‌ی بسته‌ای جداگانه به تدریس اضافه کنیم از سوی دیگر (ص) نقل شده است که فرمود: «در واقع نورانیت علم (آموزش) همان اثر تربیتی آن است که باید در قلب و نه صرفاً در مغز پرتوافکنی کند.» روشنایی، بینش و اشراق قلبی یا کثرت آموزش و تعلیم بیرونی نیست بلکه یک کیفیت آنی، لحظه‌ای، شخصی، ناخودآگاه، غیرعمدی و بی‌ارزی است در واقع این وجه یادگیری در شکل دیگری همان سه حیطه‌ی یادگیری در طبقه‌بندی علوم (حیطه‌شناختی، عاطفی، روانی- حرکتی) است که به طور یک پارچه در فرایند یادگیری مدخله دارند. بنابراین اگر بتوانیم در برنامه‌ریزی آموزشی مواد درسی مانند: ریاضیات، ادبیات، تاریخ، جغرافیا، هدیه‌های آسمانی، قرآن و... را به گونه‌ای تدریس کنیم که در فرایند یادگیری، تأثیرات شناختی، عاطفی، روانی- حرکتی در دانش آموزان ایجاد شود، خود به خود به اهداف آموزشی و پرورشی دست یافته‌ایم.

یکی از روش‌ها و تکنیک‌هایی که در بهبود امر تدریس و آموزش بسیار مؤثر خواهد بود، برنامه‌ریزی درسی است. درس‌پژوهی فرآیندی مستمر برای پرورش مهارت‌ها و توانمندی‌های حرفه‌ای معلمان است. در این طرح معلمان با مشارکت و همکاری به طراحی، مشاهده، تجزیه و تحلیل و تجدیدنظر درس می‌پردازند و تجربیات و آموخته‌های خود را به منظور بهبود یادگیری

دانش آموزان به اشتراک می‌گذارند. درس پژوهی فرصتی جهت تمرکز عمیق‌تر حواس و بررسی موضوعات اصلی درس می‌باشد. (استیپانک، ۱۳۸۹، ص ۱۱)

در درس پژوهی، معلم به دنبال آن است که به دانش‌آموزان نشان دهد، تدریس چه چیزی به تجارب آن‌ها می‌افزاید. در درس پژوهی، معلمان به صورت گروهی کار می‌کنند تا چگونگی انتقال محتوای دانش خود را به صورت تجربی برای دانش‌آموزان بیان کنند. (بختیاری، ۱۳۹۵، ص ۴۲)

تجربه سال‌های اجرای درس پژوهی در مدارس نشان می‌دهد که درس پژوهی به گسترش فرهنگ آموزش یادگیری در مدرسه یاری می‌رساند و محیطی را فراهم می‌نماید تا معلمان از تجربیات یکدیگر بیاموزند و مهارت و دانش خود را بالا ببرند و در رفتار خود تغییر ایجاد نموده و در تحول مستمر آموزش مشارکت داشته باشند.

به یقین، اگر برنامه درس پژوهی با کیفیت و جدیت در مدارس دنبال گردد به معلمان یاری می‌رساند تا بر قابلیت‌های خود از طریق یادگیری از یکدیگر بیفزایند و در فرآیند گروهی کیفی و مشارکتی به تولید دانش حرفه‌ای بپردازند.

طرح درس پژوهی اکنون چند سالی است که در مدارس کشور به صورت جشنواره برگزار می‌گردد. در این سال‌ها بسیاری از معلمان به خصوص در مقطع ابتدایی در اجرای این طرح مشارکت داشته‌اند. با توجه به این که درس پژوهی یک کار تیمی و مشارکتی است تقریباً تمامی معلمان یک دبستان بایستی در اجرای بهتر و شایسته‌تر این برنامه دخیل باشند.

این طرح هر سال در سه مرحله اجرا می‌شود؛ مرحله شهرستان، مرحله استان و کشوری. در مرحله شهرستان مدارس شهر و روستا با هم رقابت می‌کنند و در نهایت، بهترین و برترین تدریس‌ها به مرحله استان راه پیدا می‌کنند و در مرحله استان هم تیم‌های برتر شهرستان‌ها با هم رقابت می‌کنند و پس از داوری و ارزیابی طرح پژوهشی معلمان، برترین‌های استانی معرفی می‌شوند.

در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷، ۱۲۰ تیم درس پژوهی شهرستان بجنورد، تدریشان را ارائه نموده و مورد ارزیابی و داوری قرار گرفتند. ضمن تقدیر و تشکر از زحمات داوران محترم

درس پژوهی، تیم‌های منتخب شهرستان به مرحله استانی خراسان شمالی راه یافتند و در مرحله استانی از مجموع ۱۴ رتبه‌ای اعلام شده، همکاران بجنوردی ۱۳ عنوان برتر این جشنواره را به خود اختصاص دادند.

کتاب حاضر حاصل گزارش درس پژوهی تیم‌های منتخب استانی است که پس از بررسی و ویراستاری فنی و نگارشی به چاپ رسید. روش‌ها و تکنیک‌های تدریس که در این گزارش‌ها آمده است از نظر محتوا همان گزارش‌هایی است که معلمان کتابت نموده‌اند و پدیدآورندگان هیچ‌گونه دخل و تصرفی در آن نداشته‌اند.

امید است این روش‌های تدریس، راه‌گشا و گره‌گشای تدریس معلمان در کلاس‌های درسی گردد. به یقین این گزارش‌ها چند نمونه از تدریس‌هاست که در این کتاب چاپ شده است و به نظر نگارندگان به تعداد دیران کلاس‌ها تکنیک‌ها و ایده‌های نو و جدید وجود دارد که با توجه به شرایط و وضعیت کلاس و دانش‌موزان ظهور می‌نمایند.

ضمن پوزش از اشکالات و نواقص احتمالی، از اساتید، مخاطبان و همکاران محترمی که این کتاب را مطالعه می‌فرمایند، استدعا داریم که ما را از نقطه نظرات ارشادی و تکمیلی خود مطلع سازند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم که از بزرگوارانی همچون:

- معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی، کارخانم عصمت بدخشان و مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد جناب آقای دکتر محمد امیری و مدیریت سابق آموزش و پرورش شهرستان بجنورد جناب آقای محمود اسدی که ما را در تدوین این کتاب حمایت و پشتیبانی نمودند ذیل کمال سپاسگزاری را داشته باشیم. امید است در سایه ایزد منان شاهد ارتقا کیفیت در عرصه آموزش باشیم.

افسانه وصال

معاون آموزش ابتدایی شهرستان بجنورد